

MAGYAR KURIK

Bétsből, Pénteken, October 1. ső napján 1819.

Nagy Britannia.

Huntnak Londonba való pompás bemenetelét, a' melly Sept. 13. dikán ment véghez, így adják elő az ott kijövé Ujságlevelek: —

Ezen néptébolgyásnak, melyről elmerik mondani a' Londoni levelek, hogy ilyent a' legidősebb ember soha se' látott, a' legifjabb pedig soha el nem fog felejteni, a' nap is legszebb idővel szolgált. A' Huntnek elebe ment sokaságot legalább is 500,000 emberekre lehet számolni. Hunt egy keveset késvén, az alatt a' várahozó sokaság külömbkülömb jászágokkal töltötte idejét, a' milyen volt egyebek közt, hogy egy tetsző kutya (más levelek szerint egy nagy mérsáros kutya) a' nép közzé hotsáttatván, le' a' fel járkált 's a' nyakán lévő pléhen ily irás olvastatott: *Nem kell a' kutya takasa!* — Egy más helyen valami Hunt nevű hajdani Serfözönök serét árulták, ily című czégerrel: *Valóságos reformált Ser* (vagy a' ki inkább szereti: Sör). Jó kelete volt. — Huntnek *Walker* nevű barátja *Islingtonba* ló háton, oly sebcsen mint csak a' ló vágthatott, megérkezvén, jelentette a' várokozó sokaságnak, hogy a' tisztelet' tárgya már csak két Anglus mérföldnyire van; *Watsonnak* pedig egy levelet adott által, melyben ezt arra kérte Hunt, hogy úgy intézzen el mindeneket, hogy idővesztés nélkül folytathassák bemeneteljeiket. Erre nézve azt se' engedte-meg, hogy szekere

elől a' lovak kifogattatván, emberek fogják be magokat. Végezetre 3 óratájban maga Hunt is megérkezett egy postakotsiban *Islingtonba*, mellette két szép öltözött aszszonyságok ültek. A' népek örvendező kiáltozása oly nagy volt, hogy fél orányi távolságra lehetett hallani; örömtündöklött mindeneknek ábrázatján; ha egy ember érkezett volna meg a' végre, hogy Angliának egész nemzeti adósságát egyszerre lefizesse, ezt is lehetetlen lett volna nagyobb örvendezéssel fogadni. *Islingtonban* csak addig állapodott-meg Hunt, míg a' kíséző sereg rendbe állott, midőn a' postakotsiból egy úgy nevezett *Landau* (fedetlen) kotsiba, mellyet hat barna pasipák vontak, által ülén, bemenetelét ebben tartotta. A' sereg ily rendel indult-be *Londonba*. Legelől néhány száz emberek mentek, nagy tölgy és nyárfa agokat magasan feltartva vívén. Ezeket követték: egy férjfé, ki néhány hajitódárdakat, mellyek tsonóba kötve lévén az egygyességet jelentették, vasvillába szurva és magasan feltartva vitt; a' Kétszázakból álló Biztosság, fejtér páltzatskakkal, 's veres pántlikával 's borostyán ágatskakkal ékeskedő kalappal, egy ember egy zöld zászlóval, melyre ily irás volt arannyal kivarva: *Polgári és Vallási közönséges Szabadság!* Az irás alatt *Inlandia* Hárfaja szemléltetett; egy muzsikáló kar; egy fejtér zászló, melyről fekete fátyol függött. 's reá ezen szavak voltak fekete betűkkel irattatva: *A' Manchesterben 1819. ben Aug. 16. dikán*

meggyilkoltatott Reformálónak emlékezetére!; lovas tsoportok; egy három (fehér, zöld, veres) színű nagy zászló, melyre arannyal ezen nevek voltak varatva: *Anglia, Skotzia, és Irlandia!*; külömbkülömb czéhek, fehér palliátskákkal 's pántlikás kalappal; egy régi veres zászló ily felyülirással: *Közönséges voksolási Jus*; Kotsik, mellyekben a *Hunt* barátjai és oly irók ültek, kik az újságlevelék számára ezen pompáról jegyzéseket tettek; egy kék Zászló, mellyen ily irás olvastatott: *Nyomtatásbeli szabadság a Szabadságnak Palladiuma!*; egy kotsi, melyben Wat-son, Preston, Thistlewood, 's több ilyenek ültek; egy ember skárlát-piros zászlóval, melyre ezen szavak voltak arannyal varva: *Hunt, a Szabadságot megmentő heros!*; egy muzsikáló kar; *Hunt* maga a fedetlen kotsiban, kinek háttá mögött egy ember állván veres zászlót tsóvált a feje felett, mellyen ily irás olvastatott: *Szabadság vagy Halál!*; lovas és gyalog tsoportok; egy ember, ily irásos, fehér selyem zászlóval: *Esküdtek által kell folytatódni a pereknek!*; az említett zászlókról mindenkiről fekete fátyol függött-le a Manchesteri gyűlésen megöletett embereknek emlékezetére nézve: —

„Ezen rendkívül való 's méllyen megillető nézőjateköt (így szólnak a Times levelek íróji) valósága szerint lerajzolni, lehetetlen. A sereg' elején vitetett zöld ágak egész egy mozgó erdőt képzeltettek. A Londoni véghetetlen sokaság között, melly azon utzákon, hol ez a bemenetel tartatott, minden falakat, házfedeleket, ajtókat, ablakokat eltöltött, ezerenként, 's tíz ezerenként nyomakodott elébbelébb a bemenetelt tartó Reformálók' serege. Azt lehetett volna mondani, hogy emberek özönvize áradott-ki, melly a föld' gölyobísának minden részeit elborította, mivelhogy az, a ki ezen öszszegyüleke-

zett népet 500,000-re betsüli, sokkal kevesebbet mondott a valóságnál. Hunt, (a két tsinos aszszonyságok mellett) ezen egész pompa alatt, levett kalappal állott a kotsiban, 's nagy tisztelettel köszöntötte jobbrabra a népet. Fekete Frack, fekete mejjrevaló, 's fehér pantalon volt az öltözete; fehér kalapját kezében tartotta. Az utzákat, a hol elment, úgy ellepte volt a nép, hogy meg lehetett volna fuladni. Midőn a *Mansions-house* előtt, a hol a Lordmáior mint Lordmáior lakik, elmentek a Reformálók, a nép egy kevéssé goromba hangon nyilatkozatta-ki azt, hogy a Lordmáior Ura nehezten, minthogy az efféle népgyűléseknek ellenzője, Hunt ellenben háromszor köszöntötte őtet nagy tisztelettel, látván, hogy egy ablak' szeglete mellől szemléli a győzedelmi pompát. A sereg egyenesen a Korona és Vasmatska nevű vendégfogadóba vette menetelét, a hova megérkezvén a kotsiból beszédet intézett Hunt a néphez, melyben efféléket mondott nékie: Hogy ma nem néki (nem Huntnak), hanem a Reformálásnak tart innepet a nép; hogy a Manchesteri Magistratusnak 's az odaváló Polgári katonáságnak Aug: 16-kán kimutatott magaviselete a Reformálásnak ügyét néhány esztendőkkel elébb taszította; hogy ő megesküdött, hogy addig, míg ezen Manchesteri gyilkosok között néhányak meg nem büntetettek, se bort, se taksált sert, se *liquort* (pálinkát, 's roszolist) nem iszik; 's ezen esküvést meg is tartja ám! tsak arra kéri minden barátjait, és jó akaróit, hogy ezen napon tsendességgel oszljanak széllyel honnyaikba. — Beszédét három köszöntésken végezte (de a mellyeket nem jegyeztek fel az irók), így szollván: Minnekelötte eloszlának, vegyünk bütsut hármas köszöntéssel egymástól — a melly véghez menvén, azalatt a 400 személyek-

re való asztal felterítettett; az Előülőség előbb Sir *Wolseleynek*, de ő fel nem válolván azután *Gale Jonesnek*, hanem ezzel nem mindenek lévén megelégedettek, végeztre, a' Wat-son jóvállására magának *Huntnek* ajánltatott az Előülőség, a' ki azt nagy tapsolások között fel is vállolta. Az ebédhez estvél 8 óra után 20 minutakor ültek-lé, minthogy Hunt, Moorhouse, és West ekkor érkeztek be a' szalába. A' nagy örvendezésnek tündésedése után Hunt asztali imátságot mondott 's azután több mint 400 Reformálókkal asztalhozült. Asztal után a' muzsikáló karok szollittattak elő. Más alkalmatosságokkal ilyenkor ezen éneken szokták volt elkezdni a' muzsikálást: *God save the King* (isten tartsd-meg a' Királyt) de most meghatározott módon azt kívánták, a' mint történt is, hogy ezeken kezdjék: *Rufe Britannia!* és *Saira!* melly utolsó a' Frantzia Országi egygyik revoluziós ének. — Azután ismét beszélni kezdett Hunt, mondván: „hogy ő jól érzi, hogy azon kedvességet, melyben most a' nép előtt van, a' Manchesteri történeteknek köszönheti, melyre nézve ő a' Reformálás ügyében mindent elkövetni fog mérésleni. Az ő ajakai között azonközben legkissebb lázszó ki nem fog jöni, és ő kéri Birnie Urat, a' Politziai Biztostisziet, ki kétségkívül ezen szalában is jelen van, hogy minden szavakra szorosán figyelmezzon. Azután a' pohárköszönések 's az a' Marsiliai ének, mellyel a' Frantzia revoluzió kezdetében egy Marsiliai fegyveres sereg Párisba ment volt, következtek. Gale Jones is tartott egy rövid beszédet, melyben úgy fejezte ki magát, hogy Hunt a' Ministéri, Magistratusi, és Katonai despotismus Hydráján győzedelmeskedett. Beszédét a' Hunt' egészségiért való iváson végezte. Hármás eljen kiáltás után Hunt még

egy megköszönő beszédet tartott, melyben életébéli pályafutásának nevezetesebb szakaszait előbeszélvén a' Manchesteri történeteken végezte — 's éjféli után valami 1-gyeddél óratájban barátjainak jóéjszakát kívánván, azzal a' társaság eloszlott. — Azt jegyzik-meg, hogy Hunt az egész vendégeskedés alatt nem ivott egyebet tiszta víznél. A' vendégek, valamint szintén a' népnek nagyobb része, borostyán ágakkal ékeskedtek ezen napon.

Némelly Londoni újságlevelek szerént Hunt egy olyan heves beszédet tartott ezen vendégség' alkalmatosságával, hogy egész valósága szerént még magok ezen levelek se' tartották jónak kiadni. — Hunt egy poharat a' *Manchesterben* még fogságban lévő 9 Reformálók' egészségiért, 's egy mást a' *Brutuséért* köszönt-el, azt mondván, hogy megérdemli, mert iparkodása által Róma' boldogságát 's az akkor uralkodott Tyrannusságnak eltöröltetését elősegéllette.

A' Hunt népgyűléseinek gondolkodásával ellenkező, de a' Manchesteri Magistratuséval nagyon megegyező lépést tett az Oxfordi Magistratus, kihirdetvén a' Londoni Udvari Újságban, hogy ő a' mostani lármás népgyűlésektől, mint pestistől úgy undorodik, azt tartván, hogy mind ezek, a' Constatuzióval megegyező reformálásoknak színe alatt, egyesesen minden eddig fennállott polgári rendnek felforgatására, 's minden rangbéli külömbségnek, 's tulajdoni szent jusoknak eltörülésére céloznak. Azonközben meg mind ezen veszedelmes Politikai Reformálók'nál is veszedelmesebbeknek tartja az Oxfordi Magistratus azokat az embereket, kik a' Keresztységnek kiirtásán iparkodnak, midőn a' *Szent Irást* szidalmazván, azt a' közönség megvetésének 's tsufulódásának kiteszik, 's az

abba befoglaltatva lévő nagy igazságokat hamisságoknak hirdetik. A végén ezen nyilatkoztatásának köszönetet intéz ezen Magistratus a Régens Princzhez, azért, hogy oly hathatós és siető eszközöket vétetett elő, mellyek által ezen tilalmas és zürzavaros népgyűlések meggátoltattak, 's a' *Profanus* és Istenháromló irásoknak Szerzőjök és elterjesztőjök, üldöztettek és megbüntettetnek.

Spanyol Amerika.

A' La Plata viz mellett formálódott Respublika' Constitúciója, melly a' múlt Május' 25-dikén Buenos-Ayresben közönséggessé tétetett, tsaknem egészen megegyez az Északi Amerikai Státusokéval. Sarkalatos princípiumai ezek: — A' törvényhozó hatalom egy Nemzeti Congressus' kezébe tétetett-le, a' melly két Kamarából áll, úgymint: Képviselők' kamarájából és Senátusból. Azt, a' szövetségbe állott külömbkülömb Státusok' küldöttjeik teszik. Mindenik szövetséges Status annyi képviselőt küld, a' hányszor 20,000 lelkek találtnak benne. A' Képviselőnek 26 esztendős embernek, és 7 esztendőltől fogva való polgárnak kell lenni, 's 4000 Piastert érő vagyont kell birni, vagy is valamely hasznos keresményt kell folytatni. A' képviselők' ideje négy esztendőkig tart. Felerésze a' képviselőnek minden második esztendőben kilépik. Minden törvényeknek, mellyek az adónak meghatározását illetik, jóvallási jusával ő bír (vagy más szókkal: ezen törvényekre nézve övé az *initiativum*), A' Státus' három legfőbb testjeinek tagjait, a' Ministereket, Követeket, Püspököket, Generálisokat, Kormányozókat, a' legfőbb Birákat, a' hazaárulásért, a' Státus' vagyonaival való rossz gazdálkodásért, a' Constitúciónak megsértéséért, 's a' többi, ő vádolhatja-

el. A' Senatus' tagjait a' Szövetségetformáló Státusok nevezik; egygyik annyit nevez mint a' másik. Senki se' lehet Senátor, ha 35 esztendőt el nem töltött, ha 8000 Piastert érő vágyonnal nem bír, vagy valamely tisztés foglalatatoskodást nem folytat. A' Congressus' munkái ezek: Törvényeket hozni, hadat hirdetni, békeséget kötni, adót határozni, 's taksákat kiírni, mellyeknek a' Szövetség' minden Státusaiban egyenlő lábakon kell állaniok: de minden meghatározás után tsak két két esztendeig állhatnak fenn, 's ekkor újabbán meg kell határozatniok. A' Végrehajtó hatalom egy Direktornak adatik által. Senki nem lehet Direktor, ha Polgári jussal nem bír, ha' választása előtt 6 esztendőktől fogva az Országban nem lakott, 's legalább is 35 esztendőt nem élt. A' Direktor a' hadi és tengeri erőnek is feje. A' nemzet bír azzal a' jussal, hogy a' Constitúziót megváltoztassa: de a' melly mellett megtartani tartozik a' Constitúzionális formulákat. A' törvény előtt minden emberek egyenlők; a' nyomtatás szabad; a' magános tselekedetek, ha senkinek nem ártanak, tsak az Isten' ítélőszéke elejébe tartoznak. Mindeneknek szabad azt tselekedni, a' mit a' törvények által meg nem tiltatott, és senki sem köteleztetik semmire, a' mit a' törvények kifejezett módon nem kívánnak. Minden polgárnak háza oly Szent Asylum (menedékhely), a' mellyet megsérteni bűn."

Hogy a' Buenos-Ayresiek és Chileiek tartottak valami a' Radiksból ellenek készülő nagy expedíziótól, mutatja az, hogy a' Perú ellen rendelt armádát még oda el nem indították. Volt hát, ha szintén el nem eyezhetett is a' Radiksi expedízió, így is annyi haszna, hogy késleltette a' Perú ellen való hadi munkát. — Chilenek északi részében Capiapo nevű városban April. 3-dik, 4-dik, és 11-

dik napjain oly nagy földindulás volt, melly az egész várost semmivé tette. A' 3000 lakosok csak életjeket ragadhatták ki.

Spanyol Ország.

A' Madridi Udv. Ujság is tett már Sept. 7-dikén emlékezetet a' *Kadiksban* és *Leon szigetén* kiűtött SárgaHidegről, de a' melly Kadiksban nem tett még oly nagy pusztítást, mint ezen szigeten. Aug. 26-dikától fogva senkinek se' szabad kijöni Kadiksból. A' Fő Kormányozó Gróf *Calderon*, Utr e a mellett egy majorban telepedett-meg.

Német Ország.

Koblentzből Sept. 17-dikén irták, hogy Görres Urnak ily ezimű munkáját, *Német Ország és a' Revolúzió*, melly most jött vala ki a' sajtó alól, a' Pruszsiai Országlószék 16-dikban elvettette. Itt még nem is lett volt ezen munka közönségessé, midőn meglepetett. Azonban az a' szerentséje volt, hogy mikor meglepték, az exemplároknak már csak egy negyed részét találták a' boltban, a' többit mind elküldözte volt már a' nyomtató, idegen Országokra.

Ujabb Ujságok.

London Sept. 17-dikén: — „Déli Skotziában Glasgow mellett, Paisleyban, vagy is inkább Meiklerigg-Moor nevű mezőn, nagy népzendülés történt. Itt is népgyűlés tartatván, innét a' lázasszók bementek *Paisleybe*, oda hozzájok *Glasgowból* (ezen népes kereskedő városból) is sok nyughatatlanok kimentek, és Sept. 11, 12 és 13-dik napjain oly tselekedetekre vetemedtek, hogy katonaságnak kellett rájok menni, 's a' Tanadási Ahtát fel kellett olvasni. Azonban nem mondják, hogy valaki megöltetett volna, de sokak terhesen megsebesedtek. Sept. 14-dikén jött onnét a'

legújabb tudósítás, 's még ekkor se' állittatható volt egészszen helyre a' tsendesség.

A *Londoni* közönség' tanátsának egy követsége, melynek a' Lordmáior maga volt vezérlője, 17-dikben a' Carlton-Housei kastélyba a' Régens Princzhez menvén, oly kérelmet nyujtott-be ezen tanátstól, hogy ő Kir. Hertzegsége a' Manchesteri Elöljáróknak 's Polgári katonaságnak az utolsó népgyűléskor elkövetatt tselekedeteit rendkívül való visgálás alá vétettetni méltóztassék. Ő Kir. Hertzegsége ekképpen felelt ezen követségnek: — „Legmélyebb bánkodással veszem a' Londoni Lordmájornak, Öregeknek 's közembereknek ezen hozzám intézett kérelmeket. Olyan időben, midőn a' roszás nyughatatlan indulatú emberek azon iparkodnak, hogy polgártársaikat feltüzesítsék, 's legvakmerőbb 's legálnokabb eszközök által őket a' Királyi Felség 's fennálló Constitulzió eránt való hűségtől és engedelmességtől elidegenittsék, a' közönséges tsendességnek fenntartatása legnagyobb mértékben függ az Elöljáróknak vigyázóságától és magok jó viselésétől; és ők a' magok kötelességeiknek buzgó, hűséges és szorgalmatos telyesítése által igasságos just szereznek magoknak arra, hogy a' Monárcha és Haza őket segítse 's tselekedeteiket helybehagyja. Nekem úgy látszik, hogy ti azon környülállások felől, mellyek a' Manckesteri gyűlést megelőzték és követték, nem vagytok pontosan tudósittatva. Azonban, ha tsakugyan meg talált történni, hogy azok, kiknek a' törvények betöltetését elő kellett volna segelleni, azokat inkább megsértették, nyilván vannak rájok nézve is a' törvényszékek; ezeknél segedelmet lehet ellenek is találni: de oly környülállások között, milyenek a' mostaniak, rendkívül való visgálódást tétetni, ellenkezne a' kö-

zönséges igasságnak legvilágosabb principiumaival.“

B e t s.

Azon menyegzői fényes pompákról, mellyek a' Fels. Cs. Udvarnál véghez mentek, bővebben ezeket közli az Udvari Újság: — A' megkérésre kinevezetett 's meghatalmazott Sz. Követet Gróf Schulenburg Urat szombaton Sept. 25-dikén a' maga szállásáról a' Cs. K. Udvar Főmarschal közönséges pompával az Udvarhoz felvivén, a' nagy czeremoniás szalába az ő Felsege thronusa elejébe vezette, a' hol a' reabizott Felseges dolgot elvégezvén, ekkor Karolina Cs. Fő Hertzegaszszony előállott, a' Követ Ur által elejébe terjesztett ajánlásra megfelelt, 's Szakszoniai *Fridrik Augustus* Királyi Princznek gyémántokkal gazdagon kirakatott képét álltalvette. Azután a' *Renunciatio* (az Austriai jusokról való lemondás) ment véghez a' Titkos Tanács szalájában, hol a' Követ Ur 's a' Titkos Tanácsos Urak mind jelen voltak az idevaló Fejedelem-Ersekkkel egygyütt. — A' következett vásárnapon estve az összszeadattatás ment véghez, mint már előadtuk Prokuratio által, melly végre Felseges Urunk 's Felseges Aszszonyunk, ki a' Menyaszszony ő Cs. Fő Hertzegaszszonyságát a' karján vezette, Udvari fényes pompával az Augustinus Atyák templomába besétáltak, ő Felsegek előtt, legelő az Udvarnokok egész gálában, a' Királyi Követ Ur, a' Pápa Internuntiusa, 's a' Cs. Kir. Fő Hertzegek menvén, a' templomban az összszeadó Fő Pap, *Rudolph* ő Cs. Fő Hertzegése által fogadtattak.

Az összszeadási czeremoniáknak végződése után ő Cs. Kir. Felsegek a' Menyaszszony ő Cs. K. Fő Hertzegaszszonyságával az Udvari szalákba az előbbeni rendelés pompával vissza sétáltak, hol a' Menyaszszony ő Cs. Kir. Fő Hertzegaszszonysága a' Felseges Császár és Császárné jelenlétekből, az Udvari fő Tiszti karoktól, a' Követségi személyektől, a' Cs. Kir. Ministerektől 's Fő Aszszonysgóltól, a' szerentséltető tisztelet-tételeket elfogadta. Ezt a' közönséges asztalhoz való ülés követte, melly körül a' Diplomatikai személyek 's a' Császári Királyi Udvarnokok udvarlottak, 's ennek is vége lévén, v' Felsegek ezen utolsók által a' magok belső szobáikba kísértettek.

Menyaszszony ő Császári Fő Hertzegaszszonysága tegnap (tsőtörtökön) délelőtt indult útnak számos kísérettel, 29 szekerekkel, mellyek elejébe minden postaállásokon 124 lovak hívántatnak, Prágán által Culin felé, a' hova Oktober 6-dikán érkezik-meg, 's a' hol az nap a' Szakszoniai Királyi Udvarnak való általadattatása véghez megyen.

A' Császári Királyi Felseges Udvar tegnap délután Shloszhofba vette útját, a' hol néhány napokat fog tölteni.

Nápolyi tudósítások szerint *Ille-mentina* Császári Fő Hertzegaszszony, a' Salernói Hertzegné, 17-dik Septemberre virradó éjjel lebetegedvén, Princzaszszonyt szült, de a' ki a' megkereszteltetés után nem soká meghalt. A' gyermekágyas Császári Fő Hertzegaszszony maga, oly jól van, mint az ilyen állapot engedí.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Sept. 28-dikén 248 $\frac{1}{2}$ — 29-dikén 248 $\frac{3}{4}$ — 30-dikén 248 $\frac{1}{2}$ — forintot.

A marhahúsnak fontja, Bétsben, Octoberre, 15 krajtzárra határozottatott.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Óda Csász. K. Fő Herczeg JÁNOSHOZ,
midőn Tisza-Tokajt meglátogatni ke-
gyelmesen méltóztatott volna, 's on-
nan Sáros-Patakra várattatott; az itt
lévő Ref. Collégiombeli Múzsák' ne-
vében, Május' 29-dik napján, 1849. eszt.

Felnyitja Pallász temploma rejtekit
Császári Herczeg Néked; előtted ég
Tömjénye oltárinn, 's az égre
Áldozatit felemelte Értted.

Benned hatalmas Hőst 's Tudomány' fíjat
Tisztel; ki Mársnak vérpiatzánn nyerél
Örök borostyánt, és Apollót
Száz seregébe feded 's betsülöd.

Tisztel, mivel már hős Neved' ismeri
Európa; mellynek védje valál, midőnn
A' mord Erőszak a' szabadság'
Színe alatt dühösen kirontott,

'S dúlá sok Ország' csendes ugarjait,
'S a' Trónusoknak, mellyeket a' Világ'
Védjére rendélt a' Királyok'
Fő Ura, lett dühös ostromává.

Te Ausztriának győzni szokott vitéz
Népét vezetvén, megszaboláztad azt,
'S kevély tsoportit szélyvel üzrén,
Visszaveréd kirohant hatalmát.

Sírt a' Dühösség népe' veszélyeinn,
Átkozta bűnét, 's róla az égre ment
Vérfüst mutatta, hogy Te értted
Harczol az ügyvezető Igazság.

Ha mérge forralt új hevet, azt viszont
Elnyomtad, és a' nyert koszorút kifolyt
Vérébe mártád, 's az halálnak
Lábaihoz fíjait temetted.

Királyi székek' karja körül Neved
Felírva fénylik; mellyeket olly vitéz
Tettekkel őrzél, 's a' megépült
Emberiség' szava zeng 's magasztál.

A Béke táblát metszete 's tetteid'
Feltartja; JÁNOS Herczegi hős Nevét
Éneklék a' népek, 's az érző
Hív Maradék ajakinn kizengi.

De zengi Pallász több jeles érdemid',
Kinek Te szentelt templomait 's remek
Mívének oskolájit önnikényt

Felkeresed 's vagy' azok' paizssa.
Nem zárható-bé Ausztria 's több vidék
Vágyásod' önnét, Tégedet a' szoros
Tenger' tolongó habjain túl
Vitt tudomány-szerető figyelmed.

Megnézted a' bölcs Anglia tárjait,
A' kézi mivek' szebb remekif 's avúlt
Világ' ereklyéjít, 's kiterjedt
Ismereted' neveléd azokkal.

De ilyen a' nagy Lelkek' örök becsü
Bélyegje; Phoebusz 's Márs' tudománya is
Ó benne egyesülnek: így nagy
Célhoz az elme 's erő segítik.

Műzagetává lett vala Herkulesz,
Kedvülle fegyvert 's szép tudományokat:
Így a' nagyobbik Scipio 's a'
Tyruszi hős maga Hannibál is.

Csudálja most is bölcs eszek a' Világ.
Így rólad is sok századok, óh becsültt
Császári Herczeg! zengni fogják,
,,Márs' fíja 's Phoebusz' örökje vóltál."

Térj hát be Pallász' nyílt kapujinn, jövel,
Nézd meg közöttünk szent helyeit, hol ő
Dicső Királyunknak 's Hazánknek
Hív sereget-nevel a' javára.

Lásd templomábann! mint ragyog Austria'
Három világló csillaga, Ferdinand
Józseffel és Rajnerr el; engedd,
János is ott minékünk ragyogjon.

Élj! Élj! Athénénk zengi ditső Neved',
Császári Herczeg! 's e' tudomány' helyét
Védd pártfogással. Értted innen
Fogjuk az égre buzogni hálánk.

Vályi-Nagy-Ferentz.

Folytatása azon Kamarális jószágok'
neveinek, mellyek betsüszerént 's illendő
reádásért már conferáltattak: — Pog-
nyest Krassó Vármegyében, Szelnicz-
ky Dánielnek — Bukucecz ugyan

ott, a' Bács Vármegyei eddig volt Physicusnak, Doktor *Mittermiller* Józsefnek — Ladháza és a' Bagoméri Fiscalis rész, *Aszalay* Lászlónak — Maguri Krassó Vármegyében, a' Sexárdi Postamesternek *Auguszt* Antalnak — Nádas Arad Vármegyében, *Marczibány* Imre Trentsin Vármegyei első V. Ispány és Kir. Tanácsos Urnak — Krivina Krassó Vármegyében *Solus* Antalnak — Peterser ugyan ott, a' Pétervárad Postamesternek *Theodorovics* Györgynek — Macsova ugyan ott, *Millio* Pesti özvegy Polgárnénak és két fíjainak *Péternek* és *Antalnak* — Kricsova ugyan ott, Melczér Lukács Fő Perceptornak, *Pettko* János Szolgabírónak, *Tarjány* János V. Fishálisnak, *Kamenszky* Ilyés Archiváriusnak, *Fischer* József Krassó Vármegyei Commissariusnak, egymásközt leendő öt egyenlő részre való felosztás képpen — *Taucz* Arad Vármegyében, *Kováts* János Aradi első V. Ispány Urnak, fele részint, a' más fele pedig egyenlő részekre való felosztásképpen *Bitto* Adalbert 2-dik V. Ispánnak *Schlachta* Gábor Fő Perceptornak 's *Bogdanovics* Demeter Cassaperceptornak confaráltattak. — Hogy Unghvár Vármegyében *Salamon*, *Zahony*, és *Györötske*, ugyan ezen Vármegye' Fő Ispányának Méltóságos *Lonyai* Gábor Urnak confaráltattak, már más alkalmatossággal megemlítettük.

Magyar Ország' Fő Hadi Kormányozója, Ferdinándus K. Fő Hertzeg, Olasz Országi útozásából Münchenen keresztül mult hónapnak 20-dikán estve 9 órakor Budára, kivánt jó egészségben vissza érkezett. Más nap ő Kir. Hertzegsége azon nagy Hadi-gyakorlást tisztelte meg jelenlétével, melly F. M. L. Bárá Splényi vezérlése alatt Budán, Buda-Órs felé közönségesen tsudált készséggel és gyakorlottsággal tartatott. Ezen nagy Hadi-pró-

ba következő Katonatsapatok által tétetett, u. m. Lutter, az előtt Járossy, egy Magyar Gran. Batalionja; Piret egy Olasz Gran. Batalionja; Kollaredo Mansfeld Gyalogjainak három Batalionja; Esztetiházy Gyalog. három Batalionja; Toskána Vasas Lovasoknak egy osztálya, és öt Pattantyús Batteriak által. — Már előbb több készülő gyakorlások tartattak Pesten, 's 22-diken is ottan nagy tüzelés és ágyuzás között tétettek a' Hadi forgások; végre ma délután ismét Pesten a' fellyebb említett Katonaságnak öszveségesen való hadi munkálkodása fejezi be az őszi fegyvergyakorlásokat.

A' Magyar nyomtató műhelyekből mostanság kijött könyvek: —

„Közönséges Historiai - Biographiai Rézi-Lexikon, avagy Rövid Előleírások mind azoknak a' nevezetesebb személyeknek, a' kik magokat talentumaik, virtusaik, találmányaik, vitézségeik, mesterség-műveik, és más akármely jeles vagy gonosz tetteik által esmértesek aké tettek; a' legrégibb historiai időktől fogva a' jelenvaló időig. — Készítette Mokry Benjamin. — Második Kötet. D—L. Pesten Trattner János Tamás betűivel, és költségével. 1819.“

„A' Természet vizsgálása. Irta Bonnet Károly 's a' t. Francia nyelvűből Magyar nyelvre fordította Tóth Pál, Verőtzei Ref. Préd. — Harmadik Darab. — Pesten Trattner János Tamás betűivel és költségével. 1819.“

H i r d e t é s.

Közönségesen hírül adatik, hogy Unghváron, boldogult Rintzet Asszonyságnak jó készületű Patihája, az Officinával, kő házzal, és minden egyéb o tartozó épületekkel egygyütt, a' közelebb következő November hónapnak 2-dik napján, eladás végett közönséges kötyavetyére fog bocsátatni.